

Betűrendes mutatók

<i>ETO Rövidített kiadás, 2. kötet</i>	
Betűrendes mutató az MSZ 4000–77 szabvány táblázatához (1978) p. 279	225,- Ft
<i>ETO Segéd táblázat.</i>	
ETO Teljes kiadás. Betűrendes mutató az ETO Segéd táblázat MSZ 16500–80 szabvány táblázatához. p. 148	224,- Ft
<i>ETO 1 Filozófia. Pszichológia</i>	
ETO Teljes kiadás. Betűrendes mutató az ETO 1 Filozófia. Pszichológia MSZ 16502–70 szabvány táblázatához. p. 37	40,- Ft
<i>ETO 37 Nevelés és oktatás</i>	
ETO Teljes kiadás. Betűrendes mutató az ETO 37 Nevelés és oktatás MSZ 16511–67 szabvány táblázatához. p. 35	62,- Ft
<i>ETO 39 Néprajz. Szokások</i>	
ETO Teljes kiadás. Betűrendes mutató az ETO 39 Néprajz. Szokások MSZ 16513–73 szabvány táblázatához. p. 5 (Az MSZ 16513–73 szabvány melléklete)	55,- Ft
<i>ETO 50 Általános természettudományi művek</i>	
<i>51 Matematika</i>	
ETO Teljes kiadás. Betűrendes mutató az ETO 50/51 Általános természettudományi művek. Matematika MSZ 16525–76 szabvány táblázatához. p. 46	74,- Ft
<i>ETO 624/628 Építőmérnöki tudományok stb.</i>	
ETO Teljes kiadás. Betűrendes mutató az ETO 624 Építőmérnöki tudományok. Mélyépítés. Magasépítés. 625 Közlekedési utak technikája. Vasútépítés. Útépítés. 626/627 Vízépítés. 628 Közegészségügyi mérnöki technika MSZ 16554–79 szabvány táblázataihoz. p. 96	147,- Ft
<i>ETO 66 Vegyipar. Kémiai technológia</i>	
ETO Teljes kiadás. Betűrendes mutató az ETO 66 Vegyipar. Kémiai technológia MSZ 16566–78 szabvány táblázataihoz. p. 240	327,- Ft
<i>ETO 677 Textilipar</i>	
ETO Teljes kiadás. Betűrendes mutató az ETO 677 Textilipar MSZ 16577–77 szabvány táblázatához. p. 41	64,- Ft
<i>ETO 681 Finommechanika. Műszeripar</i>	
ETO Teljes kiadás. Betűrendes mutató az ETO 681 Finommechanika. Műszeripar MSZ 16581–77 szabvány táblázatához. p. 57	58,- Ft
<i>ETO 69 Építőipar. Építési munkák</i>	
ETO Teljes kiadás. Betűrendes mutató az ETO 69 Építőipar. Építési munkák MSZ 16590–77 szabvány táblázatához. p. 39	77,- Ft
<i>ETO 7 Művészet. Szórakozás. Sport</i>	
ETO Teljes kiadás. Betűrendes mutató az ETO 7 Művészet. Szórakozás. Sport MSZ 16593–78 szabvány táblázatához. p. 75	162,- Ft
<i>ETO 8 Nyelvek. Irodalom</i>	
ETO Teljes kiadás. Betűrendes mutató az ETO 8 Nyelvek. Irodalom MSZ 16598–73 szabvány táblázatához. p. 22 (az MSZ 16598–73 szabvány melléklete)	150,- Ft

Mátyán Gyula—dr. Barta Gábor

Tájékoztatáspolitikánk új eszközéről

Értékelő ismertetés a Műszaki Egyetemi Könyvtáros c. szaklap húszéves (1964–1983) repertóriumáról

A
MŰSZAKI
EGYETEMI
KÖNYVTÁROS
REPERTÓRIUMA
1964 - 1983.

A tájékoztatáspolitikai gyakorlat nagy haszonnal forgatott, alapvető segédeszközei (kulcsdokumentumai) a különféle sajtorepertóriumok. Tapasztalati tény, hogy használatukkal egy-egy tudományágon, szakterületen belül csökkenhetnek a kellő kooperáció hiánya miatti főleg szellemi erőfeszítések, a párhuzamos dolgozás mechanizmusa helyett hamarabb és ésszerűbben alakulhat ki a szükséges (kívánatos) szellemi munkamegosztás rendszere.

Mivel a repertórium mint műfaj egy adott szakterület irodalmának egzakt dokumentációja (különböző feltárási szempontok szerint rendszerezett – dimenzionált – bibliográfiai és faktográfiai információk, amelyek nevezett szakterület meghatározott időintervallumra vonatkozó keresztmetszetét adják), kiemelkedő jelentősége van a szakembertársadalom számára önmaga kulturális megértésében, szakmai karakterének, szakmai világképének alakításában. Világosabbá válnak az összefüggések, szembevetőbbé a szakmai deformáló erők, könnyebben

érzékeltetve a problémafelvetés aritmiái, az egészséges szakmai (tudományos) feszültségek. Emellett a repertóriumok segítségével lehetségessé válik az információk „újra-hasznosítása” is: a „holt” anyag élő értékévé integrálódik.

Örömmel üdvözljük tehát azt a tényt, hogy szakterületünk – a könyvtár- és tájékoztatástudomány – ismét gazdagabb lett publikált szakmai forrásokban: folyó év (1984) áprilisában a Budapesti Műszaki Egyetem (BME) házi sokszorosító üzemében B/5 méretben, 500 példányban, 78 lap terjedelemben kibocsátották a *Műszaki Egyetemi Könyvtáros (MEK)* c. lap húszéves repertóriumát (1964–1983.). A repertóriumhoz – melyet a lap szerkesztője, *Dr. Frey Tamásné* állított össze – *Dr. Héberger Károly*, a MEK felelős szerkesztője írt előszót a használók részére szóló következő útravalóval: „Lapunk nem tudományos eredményeket közölt, hanem a könyvtárak mindennapjaiban előálló problémákkal foglalkoztunk. A repertóriumot ezért ajánljuk könyvtáros kollégáink figyelmébe, hiszen szükség esetén találhatóak megoldásokat, hasznosítható irányelveket.”

A repertórium első részében izelítőt ad a MEK életéből: közli a lap bibliográfiai adatait, számba veszi eddig megjelent repertóriumait (ötéves, tízéves), bemutatja a szerkesztőségben bekövetkezett személyi változásokat, vázolja a lap feladatával, szerkezetével, használatával kapcsolatos legfontosabb tudnivalókat, elsősorban a lap céljára, állandó és alkalmi rovataira, valamint olvasóközönségére koncentrálva.

A kiadvány második része útmutató a repertórium használatához.

Az előszó és az első két – bevezető – rész tömör, az egész dokumentum mintegy nyolcadrésze. Ezt követi a repertórium törzsrésze, az ún. bibliográfiai rész, amely a szerzők, ill. címek betűrendjében rendezett 516 bibliográfiai tételt tartalmaz.

Ezek a bibliográfiai leírások az előírt adatokon kívül tartalmazzák a közlemények műfajának megjelölését is, ha nem önálló cikkről, hanem pl. recenzióról van szó [Ism.], továbbá azt a tényt, hogy az írás a forrásként megjelölt MEK-szám mely rovatában található pl. (Szemle), (Közlemények), (Külföldi tapasztalatok) stb.

Minden közlemény egy tételszámon szerepel. Társzerzőség esetén utalnak erre a tényre, valamint az autentikus tételszámra, amelynél a kívánt bibliográfiai leírás megtalálható.

A fő rendezési elv szerint (a szerzők, ill. a címek betűrendje) készült bibliográfiai részt (a tulajdonképpeni repertóriumot) névmutató követi, amely a szerzők neve mellett a vonatkozó tételszámot/tételszámokat közli.

A Műszaki Egyetemi Könyvtáros-ban az elmúlt húsz év alatt mintegy 254 publikáció jelent meg. Ez a szám nem egészen fedi a tulajdonképpeni szerzők számát, mert mint az útmutató írja: „A névmutató tartalmazza a lapban publikált szerzők nevét, interjúk esetében az interjúalanyok nevét, továbbá a *Szemle* rovatban ismertett művek szerzőinek, összeállítóinak, szerkesztőinek stb. nevét is.” Érdekessé tette volna a repertóriumot egy olyan kis bibliometriai kiegészítés, amely azt reprezentálná, hogy a szerzők közül kik azok, akik egyéb könyvtár- és tájékoztatástudományi orgánumban publikáltak, avagy kikre hivatkoztak más publikációs fórumok írásaiban.

A repertórium záró fejezete egy húszoldalnyi tárgymutató, amely egyedi és csoportos tárgyszavak alkalmazásával a használó számára lehetővé teszi a témára irányuló információkeresést. Az azonosító (hivatkozási) szám ez esetben is a bibliográfiai rész tételszáma.

A MEK-repertórium arányaiban harmonikus, logikus szerkezetű, könnyen kezelhető tájékoztatási eszköz. Ha egyszer az ember átlapozza, azonnal feltűnik tematikai sokrétűsége. Tárgymutatója révén kiváló eszköze lehet pl. az összehasonlító forráskutatásnak. Mégis, előadásmódja (feltárási módszere) nem mentes némi redundanciától. Ugyanis a bibliográfiai rész – mivel fő rendezési elvként a szerzők, ill. a címek betűrendjét alkalmazza – majdnem egybevágó a névmutatóval.

Ha az összeállító a jövőben az időrendi felépítést választja repertorizálásának módszeréül, akkor nemcsak ezt az egybevágást kerülheti el, de szemléltetőbb képet nyújthat a MEK-irodalom fejlődési folyamatáról. Viszont ha a következő MEK-repertórium – előzményeihez hűen – hasonló felépítésű marad, hasznosnak vélném egy, a történeti áttekintést reprezentáló kronológikus mutató vagy időrendi táblázat szerkezetbe iktatását. Mivel a MEK jelentős számú külföldi vonatkozású cikket tesz közzé, indokolt (színvonalemelő) lenne egy topográfiai index összeállítása is.

Dr. Kálmán Mária
(ELTE, Főiskolai Kar)